

Velja po pošti:

za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za domčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejeman mesečno K 1-50

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petitvra (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petitvra (72 mm)
30 vinarjev

Izhaja:

vsak dan, izvenemši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Naš odgovor.

»Narodni listy«, realistični »Čas«
in »Union« so te dni na neki naš članek
o »Slovanski Jednoti« odgovorili
precej krepkih notah tako, da smo
dolžni na to odgovoriti in pojasniti,
kako je do tega prišlo.

Prvič konstatiramo: da je bil naš
lozadevni članek pretekli petek glede
na »Slovanski Jednoti« tiskan, ko
uredništvo še ni bilo znano, da je zopet
oživila, drugič: da se je izvelec iz te-
ga članka priobčil od tretje strani
potem, ko je bila »Jednota« že vno-
vič konstituirana, z očitnim nameno-
m zoper izvršeno dejstvo uprizoriti
spetko, tretjič: da nima dr. Šusteršič
s tistim našim člankom popolnoma nič
opraviti.

Nasprotno! mi smo takrat tisti
članek priobčili, popolnoma se zaveda-
joč, da intencijam poslanca dr. Šuster-
šiča ne odgovarja, ker nam je znano
pravtako njegovo plemenito mišljenje
kakor njegova želja, da se gotovih do-
godkov iz zadnjega časa ne pogreva.
Toda mi smo neodvisen list in čutimo,
da smo organ ogromne večine sloven-
skega ljudstva. Dr. Šusteršič za svojo
osebo lahko odpusti in pozabi, sloven-
sko ljudstvo pa, ki žalitve, prizadete
svojemu voditelju, občuti, kakor da bi
bile njemu samemu prizadete, sodi,
da je neobhodno potrebno, da se pisa-
nje, kakor je zadnji čas v izvestnem
delu češkega časopisa zoper odgovor-
nega voditelja slovenske politike pri-
šlo v navado, primerno zavrne in
zakrivljanju dejstev postavi nasproti
gola resnica. Te pravice, ki je za nas
obnem dolžnost, si ne pustimo od ni-
kogar krati in to tem manj, ker so
grde napade nekaterih čeških listov
zoper zaslužnega voditelja slovenskega
ljudstva z največjo slastjo ponatisnili
slovenski liberalni listi in jih po svoji
znani maniri komentirali. Če to komu
ni prav, naj se obrne zoper nas in na
nobenega drugega, najmanj pa na dr.
Šusteršiča, ki nima glede na naš list
nobene kompetence.

V napadih na dr. Šusteršiča povod-
dom našega, danes po upostavljenju
»Slovanske Jednote« obojetnega
članka moremo videti le namen goto-
vih čeških žurnalistov napade na dr.
Šusteršiča za vsako ceno nadaljevati.
Sicer pa mislimo, da vemo, kdo je
storil to perfidnost, da je povzročil pri-
občenje članka, ki so ga dejstva prehi-

tela, po izvršenem faktu, da seje ne-
zaupanje in vsotvri slabo razpoloženje.

Kar se pa končno »Slovanske Jed-
note« tiče, more obstojati le na podla-
gi resnice; to misel smo v našem,
danes sicer že obsoletnem članku ne-
prikrto povedali in mislimo, da smo
s tem stvari sami le koristili. Končno
pa je naša odločna volja politiko »Slo-
vanske Jednote« podpirati, ker se je
»Slovenski klub« za to odločil.

Iz delegacij.

Armadne zadeve.

V popoldanski seji armadnega ode-
seka je prvi izjavil del. Peteiez, da se
morajo armadi dovoliti sredstva, da
ostane domovina močna. Clam-Marti-
nic: Oborožujejo se vse sosednje drža-
ve. Zato se moramo i mi oboroževati.
Vojni minister baron Schönaich odgo-
varja nato predgovornikom. Izvaja
med drugim:

Strategične ceste in železnice.

Armadna uprava je vedno delala
na to, da dobe strategično važne želez-
nice dva tira. Delala je tudi na to, da
so se izboljšale ceste, osobito v Bosni in
storila veliko za preskrbo zdrave pitne
vode v Istri, Dalmaciji in Hercegovini.

Duh armade.

Vojni minister s svojim izrazom,
da hira armada, ni mislil na njen duh,
ki ne more hirati, ker se je duh armade
okrepil v stoletnih velikih bojih. Arma-
da se mora izpopolnjevati z ozirom na
konkurenco drugih držav. Z besedo hi-
ranje je označil vojni minister zgolj
dejstvo, ker ne obstajajo več pododdel-
ki, marveč le kadri, ki se morajo izpo-
polniti.

Dalje služeci podčastniki.

Zdaj služi čez predpisano službeno
dobo 15.830 podčastnikov. Ko se uvede
dveletna službena doba, to število ne
bo več zadoščalo. Na ugovore proti dve-
letni vojaški službi kaže vojni minister
na obe deželni brambri, ki sta se zad-
njih 40 let razvili v vojne čete prve
vrste.

Grdo postopanje z vojaki.

Glede na očitjanje, da vojna uprava
ne dementira časnikarskih poročil o
grdem, ravnanju z vojaki, pravi pl.
Schönaich, da imajo dementiji le malo
uspeha. Krogi, ki se za to zanimajo,
doznajo resnico. V zadnjih delegacijah
je bilo navedenih 14 slučajev grdega
ravnanja z vojaki. Dognalo se je, da
očitjanja niso bila resnična. Strogo na-
stopa vojna uprava proti grdemu rav-
nanju z vojaki, a vseh ekscesov tempe-

ramenta ne more spraviti s sveta. Na-
črtnih sekatur v armadi ni.

Samoumorov v armadi

ne povzročajo v prvi vrsti slučajih grde-
ga postopanja z vojaki. Vojški samo-
umori se morajo primerjati s samo-
umori civilnih slojev.

Polkovni kaplani.

Vojni minister obžaluje, ker so leta
1869. odpravili polkovne kaplane, ki so
pripadali narodnosti moštva in so zelo
blagodejno delovali. Zaradi prevelikih
stroškov jih ne more zopet uvesti, a v
slučaju mobilizacije dobi vsaka četa
svojega duhovnika in svojo kapelico.

Blennerth

polemizira osobito z Ellenbogom in
izjavlja, da hoče vlada vso pozornost
obrniti na izpopolnitev železnic, cest in
preskrbi pitne vode.

Pasivna resistenca državnih uradnikov in
uslužbencev v Trstu.

Včeraj zjutraj se je pričela v Trstu
pasivna resistenca. Udeležujejo se je
malone vse kategorije državnih urad-
nikov. Njene posledice osobito čutijo v
telefonskem in brzojavnem prometu,
pri poštnem in blagovnem prometu, v
carinskem uradu in v skladiščih pro-
ste luke.

Ko so prišli uradniki zjutraj v svo-
je urade, so našli nabite letake, ki pozi-
vajo uradnike, naj delajo službo strogo
po predpisih. Čez nekaj minut so se že
poznale posledice.

Pri interurbanem telefonu so zna-
šale zamude več ur, pri nujnih razgo-
vorih se je moralo čakati pol ure. Brzo-
javljenje je tudi imelo zamude, ker so
uradniki natančno šteli besede. Pismena
pošta ni še imela zamud, pač pa je ime-
la blagovna pošta dveurne zamude.

V prosti luki so bili uradniki in fi-
nančni stražniki strožji, kakor navad-
no. Trgovski krogi so zaradi pasivne
resistence zelo v skrbeh, ker znajo, da
bodo imeli veliko škodo, če bodo carin-
ski uradniki odpirali in preiskovali
vsak zaboj oranž in citron, kar se do
zdaj ni delalo, ker ni bilo potrebno.
Praktik namreč zna, da se med oranža-
mi in citronami ne vtihotaplja drugo
blago, a predpisi so že taki, da se lahko
nagaja, ako se hoče. Kljub pasivnemu
odporu pa postopa uradništvo nasproti
surankam jako taktčno, tako da tisti, ki
poslovanja ne pozna, ne more misliti,
da se dela že po predpisih.

V poštah filijalkah je povzročila

pasivna resistenca zamude 50 do 70 mi-
nut, dostavljanje poštinih zavojev pa 15
do 50 minut.

Na državnem kolodvoru se je že
tudi pričelo delati po predpisih. Pri od-
hodu vlakov so osobito revizijski klju-
čavničarji najnatančneje preiskavali
lokomotive. Večerni brzovlak je imel
zato pol ure zamude. Revizijski klju-
čavničar je namreč izvrigel pripravljeno
lokomotivo in so morali pripeti pred
vlak na njegovo zahtevo drugo.

Pri pošti zlasti strogo gledajo na
to, če so naslovi pravilni. Sodi se, da bo
kmalu preprečen vsi poštini promet.
Občinstvo je še mirno.

Sodijo, da se bo razširila pasivna
resistenca po celem Primorskem. Urad-
ništvo sodi, da je povzročil prvi dan pa-
sivnega odpora erarju 300.000 K škode.

Odbor, ki vodi pasivni odpor, je iz-
dal natančen načrt, kako izvesti službo
po predpisih. Dela se popolnoma načr-
toma. Če bo trajala pasivna resistenca
v tržaškem prostem pristanišču en te-
den, zaostane ves avstrijski trgovinski
promet. Odbor namerava izvesti pasiv-
ni odpor do Ljubljane, ker zahteva
uradništvo takozvano kraško doklado.

Iz Opatije se poroča, da namerava
uradništvo tudi tukaj pričeti pasivni
odpor, ker mu ne dovolijo posebne do-
klade.

Pri brzojavkah so šteli včeraj
uradniki natančno vse besede in —
črke, če ne obsega beseda nad 15 črk.
Stranke so morale opetovano poprav-
ljati nečitljivo pisane besede. Na glav-
ni pošti se pasiven odpor zelo čuti. Pri
telefoniranju se zahteva, da moraje
stranke natančno izpopolniti govorilne
listke. Natančno pazijo na tri minute.
Sploh store uradniki vse, da res delaje
službo tako, kakor je predpisana. Pri
pošti niso včeraj odposlali dve tretjini
odposiljatev, ker poštini uradniki niso
znali čitati naslovov.

Denarni pismonoše so včeraj zahte-
vali, da so se morale stranke legitimir-
ati.

Boje se, da sledi pasivnemu odporu
splošna stavka. Izkladalci blaga že vče-
raj niso hoteli več delati. Tudi južni
železničarji nameravajo pomagati dr-
žavnim uslužbencem delati službo po
predpisih.

Trgovinski krogi nameravajo z ozi-
rom na pasiven odpor pošiljati blago
čez Reko. Ladje namenjene v Trst dobe
najbrže naročilo, naj izkrcajo blago v
Reki, kjer se bo odposlalo v Cislitva-
nijo via Reka—St. Peter.

LISTEK.

O delniških družbah.*)

Dr. Ivan Černe.
(Dalje.)

Glavni vzrok snovanja delniških
družb je predvsem omejitvev in poraz-
delitev nevarnosti izgube na več oseb,
možnost vnovčenja in realizovanja v
delnicah vezanega kapitala, t. j. hitra
prodaja delnic, ki so nasproti podjetju
samostojne, prehajajo iz roke v roko,
ne da bi to produkcije v podjetju niti
najmanj oviralo. Dalje je eden važnih
motivov za združevanje v delniških
družbah lahkota, s katero je mogoče
velik kapital primeroma hitro vkup
spraviti, n. pr. za železnice, rudokope
in druga podjetja.

Da so delniške družbe pripravne
za združevanje v kartelih in trustih,
na to sem že gori opozoril. Vendar se
dajo uporabiti samo v industriji, ni-
kakor pa ne v poljedelstvu, kateremu
je nasprotna tesna organizacija druž-
be, postavni predpisi knjigovodstva,
pomen osebnega vodstva v poljedel-
stvu, kakor tudi okolnost, da je v po-
jedelstvu kapital dalje časa vezan, ka-

kor pa v industriji. Ravno delniška
družba s svojim neokornim in počas-
no delujočim organizmom — pomisliti
je treba samo na občni zbor, ki je od-
ločujoč v vsakem važnem delu — je
kakor nalašč za podjetja, kjer se vse
vrši po določenih predpisih, ki niso
odvisna od konjunktura in kjer tre-
notni položaj trga ne vpliva dosti na
produkcijo. Na mestu so delniške
družbe, kjer je treba tako velikega ka-
pitala, da ga ena oseba ne premore in
ga tudi vsled nevarnosti riskirati no-
če, v družbi je pa nevarnost deljena in
radi tega mnogo manjša. Podjetja, ki
odgovarjajo tem zahtevam, — so torej:
prometna, železnice, paroplovne in —
v novejšem času — zrakoplovne druž-
be; kreditni zavodi, banke, zavaroval-
nice; hotelske družbe in kopališča;
plinarne, pivovarne, rudokopi in veli-
ka trgovska podjetja.

Obrat naštetih podjetij zahteva
velik kapital, ki ga zloži večje število
delničarjev. Za vsakega izmed njih po-
meni delnica gotov denar in zato je
dolžnost države skrbeti, da se ljudi ne
oslepari z lahkomišelnostjo ustanovitve
niti podjetij, ki pa potem propadejo.
Ravno na tem polju cvete goljufom bo-
gata pšenica, ako dobijo ljudi, katerim
lahko obljubijo zlate gore. Pri usta-
novljenju že poseže država vmes in

šeše z njenim dovoljenjem se konsti-
tuirajo delniška družba. Ta način držav-
nega nadzorstva imenujemo koncesij-
ski sistem, ki je precej starokopiten in
ga imajo razun Avstrije še v Rusiji,
na Nizozemskem in Švedskem. Po dru-
gih državah so uvedli za delniške
družbe sistem normativnih določb, ki
dovoljuje snovanje družb, če le zado-
stujejo državnim predpisom.

Organizacija in ustroj delniških
družb je predpisana po trgovinskem
zakoniku iz leta 1862. Od takrat so se
gospodarske razmere zelo izpremenile
in je zakon že zastarel. Trije načrti, ki
naj bi prilagodili postavbo novim odno-
šajem v gospodarstvu, so romali v
arhiv in tudi delniški regulativ iz leta
1899. je samo ministrska odredba, kar
je njegova velika napaka in ne raz-
veljavlja stare postave. Brezdvomno
pa znači delniški regulativ napredek
kljub temu, da ni ustregel glavnim za-
htevam, ki jih je nanj stavilo gospo-
darstvo. Odpravil ni koncesijskega
sistema kakor tudi ni vpeljal strogega
civilno-pravnega in kazenske varova-
nega jamstva ustanovnikov delniške
družbe. Škodljivo ravnanje članov
načelstva zabranjuje novi regulativ
samo deloma. Delniškemu regulativu
niso podvržena sledeča podjetja: ban-
ke, kreditni zavodi, zavarovalnice,

podjetja za prekope, železnice in paro-
plovne družbe.

Določbe, s katerimi varuje postava
korist delničarjev, so v glavnem sle-
deče: zahteva poročila ustanovnikov
in na podlagi tega dovoljenje za usta-
novljenje družbe; notarski akt o usta-
novnem zboru in sestavi družabne po-
godbe, ki obsega med drugim, kje je
sedež družbe, visokost glavnice, število
delnic, določila za občni zbor, glaso-
vanje, sestava bilance in druge pravice
delničarjev; vpis družbe v trgovinski
register in vpis načelstva, ki predstavl-
ja in zastopa družbo na zunan; te do-
ločbe se tičejo nadalje nadzorstva dr-
žavnih komisarjev, visokosti rezervne-
ga sklada in obsegajo nekaj manjšin-
skih pravic, brez katerih bi bili delni-
čarji, ki ostanejo v manjšini, popolno-
ma brezpravni.

Takoj pri ustanovitvi, pri pre-
soji poročila ustanovnikov, gleda
postava na to, da ustanovniki niso
ljudje, ki nimajo pojma o podjetju in
da ne obremenijo družbe v svojo ko-
rist čez gotovo mero. Državna uprava
skrbí za to, da se podjetja ne ustanav-
ljajo samo iz špekulacije na lahkover-
nost in zaupljivost delničarjev; ko so
pa ustanovljena, zahteva javno pola-
ganje računov in uravnava trgovino in
kupčijo z delnicami. (Konec.)

IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

Ljubljana, 16. februarja 1911.

Danes so zborovali v državni zbornici razni odseki. Socialno zavarovalni odsek je sprejel principiální predlog, da se more v vsaki deželi ustanoviti vsaj en deželni urad. Sme se jih pa ustanoviti po potrebi tudi več.

Soc. politični odsek je sklenil resolucijo, v kateri se država pozivlje študirati v tujih državah vprašanje, kako omejiti izseljevanje in zboljšati socialne razmere doma. Dalje se je sklenil zakon o prepovedi nočnega dela žensk pri premogokopih.

Odsek za državne uslužbence je sklenil takoj v zato določenem pododseku pričeti posvetovanje o službeni pragmatiki uradnikov in uslužbencev.

HRVAŠKI SABOR.

Seja, prekinjena 15. t. m. zvečer, se je nadaljevala 16. dopoldne. Spočetka je navzočih komaj 24 poslancev. Tur di vlada z banom pride še-le tekem se je. — Čitajo se najprej razne interpelacije, potem se prejde na predloge. Prvi utemeljuje svoj predlog St. Radić, da vlada svoje gospodarske zakonske načrte še v tem zasedanju predloži saboru, in sicer prvega že tekem osmih dni. Med Radićevim govorom je prišlo do velikega hrupa; koalicijski in Starčevićanec Jerko Pavelić, napadajo Radića in se prepirajo z ostalimi poslanci Seljačke stranke. Hrup je tak, da se nobene besede ne razume; predsednik okrog ene ure sejo prekine.

BOSANSKI SABOR.

V seji 14. t. m. se je pričela generalna razprava o zakonu za šoloobveznost. Poročevalec poslanec Stevo Kaludjerčić, ravnatelj srbskih ljudskih šol v Sarajevu, opozarja, da sta v Evropi Turška in Bosna edini deželi, ki še nimata obveznega ljudskošolskega pouka. Sekčni načelnik baron Pittner poudarja važnost obveznega šolskega pouka za deželo; v Bosni-Hercegovini je 339 šol s 23.000 otroci, ko bi bilo prostora za najmanj 37.800 otrok. Takoj ko stopi zakon v veljavo, bo moglo 14.000 otrok več hoditi v šolo. Razun tega se z istim zakonom določa formalna enakopravnost konfesionalnih šol z državnimi. Hafiz Ahmet Mehmedbašić kot moslim z veseljem pozdravlja zakon, ker mohamedani so v prosveti najbolj zaostali ter vedo ceniti šolo, ki ji že po svoji veri niso nasprotni. Moslim dr. Hamdija Karamehmedović ostro napada vlado, ki je moslimski element v vseh tridesetih letih v prosvetnem oziru popolnoma zanemarjala. Njen izgovor, češ, da bi se konservativni mohamedanci začeli seliti, ako bi se vlada vtikala v šolsko vzgojo otrok, je ničev; saj vlada takih pomislekov ni imela, ko je pred tridesetimi leti zahtevala od moslimskih sinov, da služijo drugovernega vladarja. Kritizira postavko, ki določa, da morajo mohamedanski otroci pred vstopom v ljudsko šolo hoditi tri leta v mohamedansko versko šolo. Hodže in softe odgovarjajo narod od šol. K stvari je govoril še Hrvat Nikola Čurić kot učitelj. Nadaljevanje razprave v prihodnji seji.

KRALJ PETER V RIMU.

Srbski kralj je bil na rimskem dvoru zelo prijazen sprejet. V Belgradu zato sodijo, da ne bo nobene ovire, da bo kralj Peter lahko sprejet tudi na Dunaju in v Berlinu. Nekaj rimskih dijakov je hotelo izžvižgati Petra, a najvplivnejši listi so ta načrt obsodili in je zato izostal. »Messenger« pa piše med drugim, da Srbija zadržuje pohod Avstrije v Solun.

RICCIOTI GARIBALDI HOČE V ALBANIJO.

Pred dnevi je objavil Riccioti Garibaldi oklic, ki pozivlja prostovoljce, naj se zbero okoli njega, da pomaga proti mladoturkom Albancem. Italijanska vlada je odsvetovala rdečesrajčnikom albanski izlet, a Garibaldi noče odnehati. V »Giornale d' Italia« je objavil članek, v katerem naglašja, da se nobene vlade ne boji in da so dolžni Italijani pomagati sorodnim jim Albancem. Boja do noza se hoče udeležiti spomladi. Avstrija bo delala ovire, barske invazije se pripravljajo po potsdamskem sestanku. Zveze med Francosko in Rusijo niso več tako pristrane, kakor so bile, Angleška je prestrašena, Francija osamljena in za Italijo se nihče ne zmeni. Nemški blok hoče zdaj izvesti svoje načrte na Balkanu. Potrebno je zato, da se napravi nekaj proti nemški invaziji. Garibaldi hoče torej voditi vstajo v Albaniji.

ZOPETNI PROTİKATOLIŠKI IZGREDI NA PORTUGALSKEM.

Iz pred dnevi je portugalsko zunanje ministrstvo zadržalo, da vlada na Portugalskem najlepší red. Resnica je pa, da se še vedno napadajo katoličani.

Lizbonska sodrga je ob belem dnevu razdajala tiskarne monarhističnih listov, ne da bi bila posredovala policija. Vplivnim monarhistom je svetovala vlada, naj se izselijo, ker jih ne more braniti. V Oportu so imeli katoličani shod. Po shodu so pa napadli republikani katoličane. Republikanska sodrga je vdrla s silo v »Katol. delavsko društvo« kjer je vse razbila.

VSTAJA V ARABIJI.

Arabski vstaši so napadli Assir Ebo, a so Turki odbili napad. Padlo je 400 Arabcev.

Dnevne novice.

+ **Deželni zbor.** Dnevni red I. seje deželnega zbora kranjskega dne 18. februarja 1911 ob deveti uri dopoldne. 1. Otvoritev deželnega zbora. 2. Naznaila deželnozbornskega predsedstva. 3. Volitev namestnika deželnega odbornika (iz cele zbornice). 4. Poročilo dež. odbora v zadevi načrta deželnega melioracijskega zakona in melioracijskega posojila. 5. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga načrt zakona o preložitvi deželne ceste Črnomelj-Vinica v delni progí Črnomelj - Loka in o novogradnji mostu čez Dobličanko. 6. Poročilo dež. odbora, s katerim se predlaga načrt zakona o izvršitvi zgradb in pogozditev v vodozbirnem okrožju Građašice in Iške. 7. Poročilo dež. odbora glede nekaterih izprememb gasilstvenega zakona. 8. Poročilo deželnega odbora glede pobiranja 122odstotne občinske doklade po mestu Postojna. 9. Poročilo dež. odbora radi pobiranja 174odstotne občinske doklade v občini Čelje. 10. Poročilo dež. odbora radi pobiranja 136odstotne doklade v vasi Podpreska, občina Draga. 11. Poročilo dež. odbora glede pobiranja 120odstotne občinske doklade po davčni občini Vrhnika. 12. Poročilo deželnega odbora glede pobiranja 122odstotne občinske doklade po davčnih občinah Planina, Bušča vas in Stojanski vrh v občini Sv. Križ pri Kostanjevici. 13. Poročilo dež. odbora glede prispevka h kanalizaciji v mestu Postojna.

+ **Iz deželnega odbora.** V deželnem zboru se predloži ustanovitev samostojne občine Sela pri Šumbrgu. — Poučni tečaj za živinorejce se priredi v Selcih. — Vlada naznanja svoje predloge za izpremembo od deželnega zbora sklenjenega lovskega zakona. — Za gospodinske tečaje se obrne deželni odbor do vlade za državni prispevek.

+ **»Sloga«,** ki jo plačuje hofrat dr. Friderik Ploj, piše pa avtor »Jeruzalemskega romarja«, gospod F. S. Šegula, smatra sedanji čas, ko je »Slovanska Jednota« oživiljena in bi se imele nehati vse rekriminacije ter napadi, za primeren, da se zaletava v dr. Šusteršiča, kakor bi se na podležji način nihče ne mogel. »Iz vsega dveletnega boja so prinesli Šusteršič in tovariši za sebe dijete, za kranjsko deželo pravico do zadolžitve in za slovenski narod par popirnatih resolucij. No še nekaj: Za sebe tudi sovraštvo in nezaupanje celega državnega zbora. To so dovolj slaba izpričevala za »voditelja« Slovencev.« — Odgovoriti na to psovanje, bi bilo pod našo častjo, toda velja si zapomniti, da piše tako glasilec gospoda hofrata, ki priobčuje tudi druge notice, ki so kaj slaba inavguracija oživiljene »Slovanske Jednote«.

+ **Mladini zopet dinastični.** Zabeležili smo že, da so mladini postali čez noč silno republikanski in smo že tedaj opozorili na to, da se utegnejo filozofični nazori teh zelenih kljunov ravno tako hitro zopet čez noč izpremeniti. In res, tisti trenutek, ko se je peljal kralj Peter skozi Ljubljano, so postali mladini navdušeni monarhisti. Ali je to morda v zvezi s 30.000kronskim deficitom pri »Jutru«?

+ **»Vaterland«** obsoja, da je vlada Südmarko oprostila vseh kolkov in pristojbin za njene vloge na urade in sodnije. Je res tudi nečuvno, da vlada na ta način podpira društvo, ki ima namen Slovenstvo ubiti in v katerem veje protikatoliški in protiaustrijski duh. Toda v Avstriji smo tudi kaj takega navajeni, kar bi bilo n. pr. celo v Tibetu nemogoče. Zato nas tudi ni nič presenetilo.

+ **7 Sokolov** iz Kojškega je stalo dne 9. t. m. pred sodiščem, ker so s kamenjem napadli gostilno Benedikta Mariniča. Bili so obsojeni: Franc Obidič in Anton Jančič, vsak na dva mesece, Vid Jančič in Dominik Boie vsak na 3 mesece, Miha Tomažič na 4 mesece in Ivan Štekar na 7 mesecev težke ječe. Take ljudi vzgaja dandanašnji Sokol, ki je bil svojčasno nekaka dika Slovanstva. Značilno pa je za liberalne liste, da, če se kakšna nerodnost zgodi, jo zvrnejo takoj na naše fante, pri sodišču pa se vedno izkaže, da so

bili Sokoli krivci. Zdaj so zopet en cel kup plesov naznanili in tako je upati, da tudi ta predpust ne bo končal brez pobojev in podobnih sokolskih junastev. Ubogi Tyrš!

+ **Zoper nevarnost razširjenja kuge,** ki tako strašno divja v Mandžuriji in se razširja zdaj tudi že na rusko Azijo, sta Nemčija in Francija storili potrebne odredbe, da bosta pripravljeni, ako bi se pojavil kak sumljiv iz Azije zanešen pojav. Dobro bi bilo, da se tudi naša država pripravi.

+ **Čudno.** »Neue Freie Presse« je pokojnega barona Alberta Rotschilda v svoji posmrtnici v uvodnem članku zlobno, čeprav nekoliko prikrito, ironizirala. To je pač čudno, da glavno glasilo judovstva celo prvega Juda v Evropi ni pustilo v miru. Morebiti zato, ker je pokojnik, ki je s svojim denarjem včasih globoko posegel v usodo države, katerikrat morebiti storil kaj, kar ni bilo po volji kliki, ki je okoli tega lista. Vsekakor kaže ta slučaj, da »Neue Freie Presse« piše vselej tako, kakor je plačana.

— **Tajništvo S. K. S. Z.** posluje vsak dan — izvzemaš nedelje in praznike — od 10. do 12. ure dopoldne in od pol 6. do pol 8. ure zvečer; ob sobotah od pol 7. do 8. ure zvečer. Glede uporabe društvene dvorane za predavanja ali shode se morajo vsa društva obrniti pravočasno na tajništvo v »Ljudskem Domu«, ki edino urejuje tozadevni red. Brez njegove vednosti ne more biti dvorana nikomur na razpolago. — Vžigalice za obmejne Slovence se naročajo pri žaložništvu: g. Menardi, Ljubljana, Pred škofijo 3, da se pošiljajne ne zavlačujejo po nepotrebnem.

— **Vabilo na shod Kmečke zveze,** ki se vrši v nedeljo, 19. t. m. ob 4. uri popoldne v Hrušici pri g. županu Korbarju s sledečim dnevnim redom: Evgen Jarc, državni in deželni poslanec: Delovanje S. L. S. v državnem in deželnem zboru. — Karel Dermastia: Ljubljanske občinske volitve in kmetje volivci. — Pridite vsi! — Odbor.

— **Liberalna občutljivost — kaznovana.** Mladi Pavel Krečič iz Vrhpolja pri Vipavi je hud liberalce pred Bogom in pred ljudmi. Rad bi dobil gostilniško koncesijo za svojo hišo, ki je oddaljena le nekaj metrov od farne cerkve. Prosil je za koncesijo pri okr. glavarstvu v Postojni, ki je njegovo prošnjo poslalo v izjavo na občinski odbor. Pristaši Slov. Lj. Str. so imeli pomisleke proti tej gostilni. Zato se je hotel oglasiti k besedi naš pristaš gosp. Ferdinand Škerlj. Hotel je, da se stvar razpravlja zaupno, ker ni hotel nikomur škodovati in nikogar žaliti. To pa ni šlo po volji znanemu liberalnemu učitelju Punčuhu, ki se je odrezal: »Če tudi tajno razpravljate, jaz bom vseeno povedal Krečiču, kar se bo govorilo.« Seveda se to grožnjo ni dal oplašiti g. Škerlj, ampak je moško in odkrito rekel: »Gostilna je preblizu cerkve, med mašo in med službo božjo se v njej popiva, mladi ljudje večkrat uhajajo med službo božjo v gostilno, v tej gostilni se igrajo prepovedane igre, sploh se tam gode pohujšljivosti in nerednosti! Zato sem proti tej koncesiji.« Franc Punčuh ni imel nujnejšega posla, kakor ponesti te besede Pavlu Krečiču, ki se je čutil neznansko žaljenega, češ, da se o njegovi hiši govori, da je pohujšljiva. Najel si je zastopnika iz Ljubljane in vložil hudo tožbo proti Škerlju — Pri glavni razpravi v Vipavi je Škerlj nastopil in tudi doprinesel dokaz resnice. Za vipavskega sodnika Miheliča pa vsi dokazi niso bili še zadosti. Trdil je, da to ni nič pohujšljivega, če se med službo božjo popiva. Tudi to ni nič posebnega, če se v gostilni hazardira, čisto nedolžno mu je seveda tudi, če mladina od službe božje uhaja v gostilno. Ni se čuditi, če je potemtakem Škerlja obsodil. — Škerlj se je po svojem zagovorniku pritožil na deželno sodišče v Ljubljani. Pri vzklicni razpravi, ki se je vršila 15. t. m. pri deželnem sodišču v Ljubljani, je dr. Pegan dokazoval, da je po ljudskih pojmihi na Vipavskem to, kar se je godilo v gostilni Pavla Krečiča, pohujšljivo. Sicer je pa tudi pohujšljivo to po splošnih človeških pojmihi. Med drugim je dokazal, da so v zadnjem času še pri Krečiču dogodili nič manj kakor trije nezakonski porodi, in da sta Krečičeva brata bila tista, ki sta z gosti hazardirala. Vzklicni senat je imel čisto drugačne moralne pojme, kakor vipavski sodnik Mihelič, in je vsled tega Ferdinanda Škerlj oprostil vsake krivde, — naložil pa obtožitelju Pavlu Krečiču povračilo vseh stroškov, ki jih ne bo prav mulo. Pavel Krečič naj se čenčavemu Punčuhu zahvali za občutno škodo, ki mu jo je s svojo klepetavostjo povzročil. Pravijo, da ni dobro na solnce hoditi, če ima človek maslo

na glavi. To velja onim liberalcem, ki so tako občutljivi, kakor Pavel Krečič. Pripomnimo pa, da Pavla Krečiča sli mega ne zadene za stvari, ki so se o njegovi hiši godile, nobena krivda ali odgovornost.

— **Za doktorja filozofije** bo v soboto, dne 18. februarja, promoviran na graški univerzi g. J. A. Glonar, abso phil. Čestitamo!

— **Gasilno društvo v Begunjah na Gorenjskem** vprizori v nedeljo, 19. februarja 1911 v gasilnem domu igre »Revček Andrejček«, s petjem in petih dejanjih. Začetek točno ob pol sedmuri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K 20 v, II. vrste 80 v, stojišča 50 v.

— **Meščanska zveza v Kranju,** ob činski zastop mesta Kranj in Kmečka Zveza za kranjski okraj vabijo radi železniške zveze na Kamnik - Kranj in Škofjo Loko na javen shod v ponedeljek, dne 20. t. m. popoldne ob pol 2 uri v Ljudskem Domu v Kranju.

— **Na postajališču Novi Grad** (Cestelno) na progi Gruž-Boka Kotorska se napravijo za razširjenje navedenega postajališča potrebne temeljne in vrhulne zgradbe. Tozadevne dobave in dela se oddajo ponudbenim potom za enotne cene po naknadni meri. Ponudbe je vložiti do 25. marca 1911, 12. ure opoldne pri tem ravnateljstvu. Ofertni pripomočki so na vpogled oziroma se dobe pri oddelku III. tega ravnateljstva in pri c. kr. obratnem vodstvu v Gružu. Trst, meseca februarja 1911. — C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

— **Čebelarstva podružnica v Gorjah** pri Bledu ima v nedeljo, dne 19. t. m. shod ob tretji uri popoldne.

— **Država dolžna Češki Šolski Matice,** Država dolguje Češki Šolski Matici 10.000 K stanarine za c. kr. drž. realko v Olomucu, ki se nahaja v poslopju »Matice«. Čudno pa je, da noče plačati in da so bile vse tozadevne urgence poslancev brezuspešne.

— **Povišanje učiteljskih plač na Hrvaškem** se menda le v kratkem izvrši. Menda je dotični zakonski načrt že predskanjoniran. Plače se povišajo za 35 odstotkov, uvede se avtomatično napredovanje in kategorizacija. Stroški se pokrijejo s splošno deželno 30odstotno šolsko doklado.

— **Semška dekanija** ima shod sodalitatis ss. Cordis Jesu v četrtek dne 23. tega meseca v Metliki. Začetek točno ob pol 11. uri dopoldne.

— **Semenj v Kandiji** je bil v četrtek dne 16. t. m. jako dobro obiskan. Goveje živine je bilo prignane nad 700 glav. Kupčija je bila jako živahna; cena živini je bila od 96 vin. do 1 K žive vage. Prešičev to pot ni bilo dosti, a cena plemenitih prešičev je bila visoka.

— **Konferenca Sod. Ss. C.** za žubembersko dekanijo bo prihodnjo sredo dne 22. februarja v Dobrniču. Začetek točno ob 10. uri.

— **Izobraževalno in podporno društvo v Domžalah** priredi veselico v nedeljo dne 19. februarja 1911 v Društvenem domu. Začetek točno ob pol 4 uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 vin.; stojišča 60 vin., ob strani 40 vin. Spored: 1. V. Parma: Pozdrav Gorenjski, valček orkester. 2. A. Mihelič: I. venec na rodni pesmi, mešan zbor. 3. V. Parma: Mladi vojaki, koračnica; orkester. 4. »Rokovnjači«. Narodna igra s petjem v petih dejanjih. Spisal Fr. Govekar.

— **Poročila se bosta** v soboto dne 18. t. m. na Trsatu c. kr. stotnik g. Fr. Köppl, sin c. kr. strojnega in obratnega nadinženirja g. Ivana Köppla iz Pulje in gospica Alica Aljančič, hčerka c. kr. polkovnika in mestnega poveljnika g. Jerneja Aljančiča na Sušaku. Novoporočencema naše najiskrenejše čestitke!

— **»Kmečka knjižnica«** v Radečah je 12. t. m. uprizorila zanimivo burko »Moč uniforme«. Udeležba še nikdar ni bila tako številna, dasiravno so sokoli stali na cesti ter ljudi odvrčali. Vsi igralci so izborno rešili svoje vloge. Vsa čast onim gospodičinam, ki požrtvovalno in neustrašeno sodelujejo pri naših prireditvah kljub napadom od nasprotnikov, ter se jim tem potom zahvaljujemo, posebno pa še gđc. Zink Podlesnikovi. Pevske točke je pel cerkveni pevski zbor pod vodstvom organista Fr. Vozla, zlasti nas pa je razveselilo sodelovanje odličnega baritonista g. Ignacija Klopčiča. — Igra »Moč uniforme« se ponovi na pustno nedeljo dne 26. t. m. ob pol 4. uri popoldne v dvorani »Narodnega doma« v Radečah.

— **V Vrbskem jezeru je utonil,** kakor se poroča iz Celovca, tesarski pomočnik in posestnik Sebastjan Diemling, vulgo Smole iz Gvalič pri Porečah. Udri se mu je led pod nogami, tel je utonil, predno je došla pomoč. Za

pušča vdovo in več nepreskrbljenih otrok.

— **Dolenji Logatec.** Zadnje nedeljo smo uprizarili v »Društvenem Domu« burko v treh dejanjih »Moč uniforme«. Uspeh je presegel vse pričakovanje, tako dobro so igralci pogodili svoje uloge. Posebno priznanje pa zaslužijo pevske točke, ki so se med lahko umerjenim spremljevanjem domačega gosp. organista na pianinu mojstrsko proizvajale. Da se je »Moč uniforme« tako dobro obnesla, k temu je prapomogel prav veliko gosp. J. Štoka, ki je burko spisal in bil tako ljubeznjiv in priazen, da je na predvečer predstave pohitel osebno v Dolenji Logatec k glavni preizkušnji in tu podal krepkih, zelo prikladnih navodil našim igralcem, ki so zato nastopali s tem boljšim uspehom. Priznanemu pisatelju in igralcu bodi na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala za njegov blagosen trud in izredno pozornost!

— **Zmrznili** je v torek dne 14. februarja v Grčvrhu pri Mirni peči 71 let stari Matija Pirc, doma v ajdovski župniji. Bil je na potu k svojim sorodnikom, a ga je uhitela smrt.

— **V listo advokatov goriške** advokatske zbornice so vpisali dr. Karla Podgornika v Gorici.

— **V Pulju** so našli ob ljudskem štetju 42.158 oseb. Ob zadnjem ljudskem štetju so našli 28.643 oseb.

— **Cene cementu** zviša cementni kartel v kratkem.

— **Iz Motnika.** Kat. slov. izobraževalno društvo vabi k svoji prvi predstavi dne 19. februarja t. l., ob 3. uri popoldne v starih šolskih prostorih »pri Matijevčku«. Društveni moški zbor bo zapel pet pesmi, deklamirale se bodo tri Gregorčičeve pesmi in predstavljali dve enodejanki: »Krčmar pri zvitem rogu« in »Kmet in fotograf«. — Vstopnina: sedeži po 40 vin., stojišča 20 vin. Ker si je društvo napravilo nov oder, zato se preplačila hvaležno sprejemajo. — Naša hranilnica je imela lansko leto okroglo 140.000 K prometa. Za drugo leto poslovanja in omejen okolišč je to precej mnogo in kaže, da hranilnica pridobiva vedno več na zaupanju. — Zelo zdrav kraj imamo pri nas: v pol leta je umrla ena sama stara ženica.

— **Influenca** hudo razsaja na Goriškem. Ljudje se zelo potijo in bolijo jih vse kosti. Nekaj jih je celo že umrlo.

— **Hagenbeck** namerava postaviti velikanski zverinjak na brionskih otokih pri Poli.

— **Tatvina na južnem kolodvoru v Zagrebu.** Predminolo noč je neznan storilec skozi malo okence pri blagajni južnega kolodvora v Zagrebu ukradel leseno skledico s 440 K gotovine.

— **Uspesobljeno preizkušnje** za obče ljudske in meštanske šole v pomladnem terminu se prične pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani v petek, dne 21. aprila ob 8. uri na učiteljsku v Ljubljani. Pravilno opremljene prošnje za priпуск k usposobljenosti preizkušnji je po predpisanem službenem potu pravočasno vlagati tako, da bodo 12. aprila v rokah izpraševalne komisije.

— **Zahvala.** Veselica, katero je priredilo tukajšnje učiteljsko v prid revnim šolarjem donesa je čistega dobička 84 K 64 v. Podpisana se v imenu uboge mladine najtopleje zahvalujeta vsem darovalcem dobitkov, kakor tudi onim, ki so se veselice udeležili. Zahvaliti pa se morava tudi onim gospodom iz loške doline, ki so z godbo in petjem k zabavnemu in gmotnemu uspehu veselice mnogo pripomogli. — Loški potok, 16. svečana 1911. — Ferdo Wigele, nadučitelj. — Ivan Knavs, predsednik kraj. šol. sveta.

Ljubljanske novice.

lj **Volivni shod v Ljudskem Domu.** Prihodnjo nedeljo ob 1/2 10. uri dopoldne se vrši v Ljudskem Domu volivni shod za somišljenike in somišljenice S. L. S. Na shodu poročajo: dr. Iv. Zajec, Ivan Kregar in Iv. Štefe. Volivci in volivke S. L. S., prihitite v obilnem številu!

lj **Shod pri Flegarju.** V nedeljo, dne 19. t. m. se vrši za somišljenike in somišljenice S. L. S. v prostorih gosp. Flegarja, Zaloška cesta 7, ob 10. uri dopoldne shod s sledečim dnevnim redom: Evgen Jarc, državni in deželni poslanec: Delovanje S. L. S. v državnem in deželnem zboru. Karel Drmasta: Liberalno gospodarstvo v Ljubljani. Pridite gotovo vsi! — Odbor S. L. S.

lj **Ljubljanski odsek Orla** naznaja, da bo danes točno ob osmi uri zvečer telovadba starejših bratov v novi telovadnici »Ljudskega doma«.

lj **Katoli. mladeniško društvo** priredi zabaven večer v nedeljo, dne 19.

februarja 1911 točno ob šesti uri zvečer v Rokodelskem Domu. Spored: 1. Dr. G. Ipavec: Slovenec sem. Moški zbor. 2. Ant. Heidrich: Mladini. Moški zbor. 3. Dr. G. Ipavec: O mraku. Moški zbor. 4. Nastop društvenega tamburaškega zbora. 5. Govor. (Vlč. g. prof. dr. Josip Jerše.) 6. »Novi sinjegrajski župan.« Burka s petjem v dveh dejanjih. — Priredil Iv. Štrukelj. 7. Fr. S. Vilhar: Na morju, baritonsolospev s spremljevanjem klavirja, poje Fr. Zabavnik. 8. Zviti Jaka, kuplet, poje A. Pernač. 9. »Poštna skrivnost.« Burka v enem dejanju. — Poslovenil Fr. Rihar. Vstopnina: Sedeži I. vrste po 1 K, II. vrste po 80 v. III. vrste po 60 v; stojišča po 30 v.

lj **Ribnikarjeva voda.** Včeraj zvečer so liberalci sklicali shod pri Marčanu na Rimski cesti. Pa ljudi ni hotelo biti na shod ob nikoder. Do 9. ure se je vendar nabralo kakih 20 žalostnih obrazov, med katerimi smo opazili tudi dr. Tavčarjevega. Temu »shodu« je predsedoval znani Est iz Radeč, ki naj ne hodi preveč brskat med radeške spomine. Slabe udeležbe je bilo sram celo Ribnikarja, ki je nazival cel shod za sestanek ter trdil, da mu je dobrodošli tudi pet ljudi, samo da more govoriti. Kvasil je precej časa razne neumnosti, tako da je presedalo že tudi neumnejši liberalcem. Trdil je, da se bodo klerikalci in Nemci pri volitvah v občinski svet medsebojno podpirali. Klerikalci da so izpraznili vse deželne blagajne (za podpore pa liberalci deželni odbor vedno prosijo). Nato je trdil, da dr. Lampe misli, da bodo kmetje menda še na harmonike igrali z elektriko iz deželnih električnih central. Bivši ljubljanski občinski svet je veliko dobrega storil za Ljubljano, a veliko dobrega mu je še preostalo storiti. (Zadnje bolj drži.) Vodovod je v Ljubljani vpeljal bivši občinski svet in vodovod je velikanska dobrot za Ljubljance. (Klic: Ja, taka voda!) V Ljubljani je voda zelo poceni, kolikor je hočemo. (Ribnikarjeve je še preveč!) In vsakdo vé, da se po slabi vodi širi tifus in kolera. (Zato pa ni nobenega pametnega človeka več na Ribnikarjeve shode.) In velika zasluga je, ker je občinski svet izvedel kanalizacijo iz cementa, medtem ko so prej delali kanale iz opeke. (Res, Hribar je iznašel cement!) In zidala se je justična palača, deželna vlada, deželni dvorec, garnizijska bolnišnica, ubožnica v Vodmatu itd. Ribnikar menda misli, da je dal Hribar denar za te stavbe in da bi teh stavb ne bilo, ako bi Hribar ne bil župan. Pa to še ni vse! Bivši občinski svet je napravil posredovalnico za delo, uvedel za revne sloje brezplačno zdravniško preiskavo in sezidal Ljudsko kopel, ki je v zdravstvenem (!) oziru velevažnega pomena za nižje sloje. Naj le v tem smislu liberalna stranka dela dalje in Ljubljana bo najlepše in najmodernejše mesto. Kaj pa klerikalci? Ako zmagajo klerikalci v Ljubljani, bo moral vsakdo podpisati župnikom reverz, da ne bo hodil v gledališče, v gostilne, in že sedaj se širi vest, da mislijo klerikalci napraviti najprej na Grad božjo pot in 12 štacijonov ter da hočejo naseliti menihe na Gradu. In napraviti nameravajo po ljubljanskih cestah javne pušnice, v katere bodo morali denar metati za klerikalne fajmoštre. Ribnikar se je med drugim tudi lagal, da v »Marijinem Domu« delajo jezuiti krste za deželno bolnico. Končno je Ribnikar še povedal, da je navajen tako govoriti, kakor misli, v čemur mu pritrjujemo s pristavkom, da nima zdravih misli. Dr. Tavčar se ni oglasil k besedi, ker se mu je vse skup zdelo preneumno, naker je Est zaključil shod z željo, da bi vsi volili v občinski svet z liberalno stranko, ki je stranka čistih rok. To zadnje je vsem grozno imponiralo.

lj **Obiskovalcem laščine** se naznaja, da se prihodnji teden začne zopet poduk v laščini in sicer takoj v ponedeljek.

lj **V dobroznani Flegarjevi gostilni** na Zaloški cesti bo jutri zvečer prijetna predpustna veselica. Kdor se hoče razvedriti, naj pohiti jutri zvečer k Flegarju.

— **Slovensko deželno gledališče.** Jutri, v soboto prvič Gerh. Hauptmannova drama »Voznik Henšel« v petih dejanjih z g. Verovškom in go. Danilovo v glavnih ulogah (za nepar-abonente).

— V nedeljo zvečer ob 7. uri Albinjeva opereta »Baron Trenk« na čast gostom slavnosti akad. društva »Triglav« (izven abonementa; za lože par).

lj **Umrli** je danes nadporočnik v pokoj g. Josip Flooh. Pred 14 dnevi mu je umrla žena.

lj **Umrli** je v pokojni stotnik Rajmund Udý.

lj **Umrli** so v Ljubljani: Ana Rupnik delavka, 70 let. — Pavla Primc, hči krojaškega pomočnika. 1 leto. — Mira

Jerman, hči davčnega asistenta, 3 mesece. — Jakob Akumavič, delavec, 48 let.

lj **Čegav je voziček?** Pred štirinajstimi dnevi je pripeljala neka kmečka ženska k trgovki ge. Murnikovi s samotež vozičkom nekaj cunj in koncev kravjih repov, za kar je dobila nekaj denarja. Po kupčiji je tudi zastavila voziček, potem pa odšla. Ker ženska ne pride po voziček, se sumi, da izvira iz nepoštenne provenijence. Kdor ga pogreša, naj se zgasi pri gospe Murnikovi v Metelkovi ulici ali pa na policiji.

lj **Glavni nabori** se ne prične že 1. marca, kakor je bilo razglašeno, ampak šele v drugi polovici meseca aprila.

lj **Ukraden** je bil včeraj popoldne neki stranki v Kolizejski ulici 25 kron vreden suknjič.

lj **Ogenj v trgovini.** Sinoči okoli 7. ure so se vnele v trgovini ge. Marije Kumpove na Pogačarjevem trgu v neki škatulji nogovice in nekaj drugega perila. Ogenj so takoj opazili domači in ga pogasili. Poklicali so pa iz previdnosti večbalca gasilnega društva gosp. Daksa, da je vse pregledal in konstatiral, da ni nobene nadaljne nevarnosti. Ogenj je bil nastal vsled nekega vžigalnega utrinka. Lastnica ima do 70 kron škode.

Štajerske novice.

š **Ptuj.** Novoustanovljena podružnica kmetijske družbe za ptujsko okoličino ima v nedeljo dne 19. februarja ob 10. uri dopoldne v Zupančičevi gostilni važno poučno zborovanje. Predaval bo ravnatelj šentjurške kmetijske šole o umetnih gnojilih.

š **Pogreb župnika Lopiča.** Dne 14. februarja so pokopali v Cmurku zadnjega slovenskega župnika te fare. Pogreb je bil veličasten in je pričal o veliki priljubljenosti rajnega gospoda Lopiča. Udeležilo se je pogreba tudi 5 državnih oziroma deželnih poslancev Kat. kmečkega društva srednještajerskega. Udeležili so se spreveda zastopniki vseh cmureških uradov. Prišel je okrajni glavar grof Stürgkh iz Radgone, grof Palli, knez Campo Franco in drugi dostojanstveniki. — Lopič je bil rojen leta 1840. Bil je zelo inteligenten in ljubeznjiv mož. Slovenec je bil z dušo in telesom. Zato pa je moral mnogokrat občutiti nemškonacionalno nestrpnost. Pokoj njegovi duši!

š **Rogatec.** Za župana v našem trgu je zopet izvoljen veliki Nemec Fürschnig, recte Ferčnik. Rogatčani so namreč znani kot največji Nemci na svetu.

Telefonska in brzojavna poročila.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Budimpešta, 17. februarja. Vojni odsek avstrijske delegacije je vojaški redni proračun sprejel v generalni in specialni debati. Nato se je začela razprava o izrednem proračunu.

OGRSKA ZBORNICA.

Budimpešta, 17. februarja. Debata o bančni predlogi se bo kmalu zaključila in v treh tednih upajo, da se konča tudi specialna debata. Nato pride na vrsto rekrutni kontingent. Ker pa je pričakovati, da bo opozicija že topot spravila zopet na vrh vse nacionalne vojaške zahteve, bo vlada zahtevala najbrž podaljšanje indennitete do 21. julija.

CESAR ODLIKOVAL SRBSKE DRŽAVNIKE.

Dunaj, 17. februarja. Povodom sklenjene avstro-srbske trgovinske pogodbe je cesar Franc Jožef podelil srbskemu ministrskemu predsedniku Nikolji Pašiću veliki križ Leopoldovega reda, ministru za zunanje zadeve Milovanoviću in bivšemu ministru Vladanu Paču red železne krone I. razreda, finančnemu ministru Stojanu Protiću in bivšima ministroma Miloradoviću in Popoviću veliki križ Franc Jožefovega reda.

ODSEK ZA DRŽAVNE USLUŽBENCE.

Dunaj, 17. februarja. Danes je državnozborski odsek za državne uslužbence obravnaval določbe za pisarniške pomožne uradnike in plačo oficijantov.

BIENERTH V AVDIJENCI.

Dunaj, 17. februarja. Cesar je sprejel ministrskega predsednika barona Bienenrtha v posebni avdijenci.

DELA MEŠTROVIČEVA BARBARSKI UNIČENA.

Belgrad, 17. februarja. Za razstavo v Rimu namenjena dela dalmatinskega umetnika Hrvata Ivana Meštrovića so bila na barbarski način uničena na prevozu iz Zagreba v Belgrad.

PASIVNA REZISTENCA DRŽAVNEGA URADNIŠTVA V TRSTU.

Dunaj, 17. februarja. Pasivna rezistenca državnih uradnikov in uslužbencev traja dalje. Današnji jutranji vlaki so imeli vsi nekoliko zamude, pravtako seveda pošta, kakor tudi brzojavi, vsled česar občutno trpi trgovinstvo. Rezistenca se bržčas razširi na celo Primorje, v prvi vrsti v pomorskih mestih. Najbolj se pozna na železnici in carinskih uradih. Na državnoželezniškem kolodvoru so morali 100 voz izranžirati, ker so ključarji izjavili, da so nesposobni za vožnjo.

ROTHSCHILDova OPOROKA.

Dunaj, 17. februarja. Danes se je odprl testament pokojnega Alberta Rothschilda. Za šefa banke je določen baron Louis Rothschild, v dobrodelne namene sta pa določena dva milijona kron.

VATIKAN IN-NEMČIJA.

Rim, 17. februarja. »Corriere d'Italia« poroča, da se med Vatikanom in nemško vlado glede kakega eventualnega obiska nemškega cesarja v Rimu niso vršila nobena pogajanja. Vest, da je Vatikan izdal na vse dvore okrožnico, da prepreči obisk suverenov v Rimu, je fantastična izmišljotina.

KUGA SE RAZŠIRJA PROTI ZAHODU.

Novi Čerkesk, 17. februarja. V kirgiški stepi astrahanskega guvernementa je obolelo 30 oseb na kugi in umrlo. Kuga se razširja proti zahodu.

ZOPET LAVINSKA NESREČA.

Inomost, 17. februarja. Neka laviha, ki se je odtrgala, je podslala vojaško patroljo in ubila dva podlovca.

Razne stvari.

Analfabetški tečaji v ječi. Po ustavi sicer še mlada Bosna obeta biti mnogo naprednejša, kakor pa po ustavi mnogo starejše druge dežele. Iz Mostara se poroča, da imajo pri tamkajšnjem okrožnem sodišču analfabetške tečaje za jetnike. Prvi tak tečaj se je pred kratkim zaključil ter je izpitom pristojnoval tudi tamkajšnji sodni predsednik in drugi sodni uradniki. Vsi kandidati so pokazali pri izpitih lep uspeh. Ta tečaj je obiskovalo 12 jetnikov. V kratkem se otvori zopet nov tečaj.

Najlepša vojašnica. Pred nekoliko dnevi so v Vindzoru na Angleškem dogradili vojašnico, o kateri se more reči, da je najlepša in najvzornejša vojašnica na svetu. V tej vojašnici ne bo nastanjenih več ko 800 vojakov. Vsak vojak ima svojo sobico, a za družabne namene imajo vojaki na razpolago celo vrsto lepo opremljenih dvoran. Obeduje se v dveh velikih dvorinah, katerih vsaka je 28 metrov dolga in 21 metrov široka. S stropa vise lepi lestenci, a zidovi so okrašeni z umetniškimi reliefi in kipi. V eni izmed dvoran je zgrajen tudi mal gledališki oder za slučaj, da hočejo vojaki prirediti gledališke predstave. V vojašnici je tudi krasno opremljen salon in dvorana za razne igre, ki je dolga 36 metrov. Poleg je tudi dvorana z biljardi, ki je dolga 24, a široka 6 metrov. Vojaki imajo tudi na razpolago salon za pisanje in zraven bogato knjižnico. Na razpolago imajo vojaki tudi kopalnico, da se morejo po povratku z vaj oprati in osušiti. V vseh dvorinah so tla parketirana. V notranjosti vojašnice je tudi velika trgovina, tako, da morejo podčastniki in njihove žene nabaviti vse potrebščine ter jim ni treba hoditi iz vojašnice. To je res vzorna vojašnica.

Mrtev kočijaž. Pred par dnevi je vozil neki kočijaž v Budimpešti omnibus za 12 oseb na centralno pokopališče. Ko se je voz pred pokopališčem ustavil, so potniki opazili, da je kočijaž mrtev, kljub temu da je še vedno sedel na svojem mestu in držal uzde v rokah. Nek zdravnik, ki je bil slučajno navzoč, je konstatiral, da je kočijaž umrl pred kakimi 20 minutami. Konji so znali dobro svojo pot, pa so došli tudi brez vodstva do pokopališča in tam obstali. Mrtevega kočijaža so nato odnesli v mrtvašnico.

Žrtve alkohola na Ruskem. Iz Peterburga se poroča: Bojevniki proti pijančevanju na Ruskem, znani poslanec dume Čelišev, je nedavno govoril v ruski dumi o žrtvah alkoholizma na Ruskem, o čemur sedaj mnogo razpravlja rusko časopisje. Na podlagi statistike je poslanec Čelišev dokazal grozno dejstvo, da umrje na Ruskem vsako leto milijon ljudi vsled pijančevanja. O Veliki noči, Božiču in Binkošti najdejo na javnih krajih na tisoče mrtvecev, katerih smrt je povzročilo nezmerno uživanje alkohola.

Nemški Schulverein bo imel letošnji občni zbor v Mostu na Češkem na vabilo ondotnega nemškega mesinega sveta, in sicer o Binkoštih.

Ameriške razmere. Sufragetka Miss Mary Van Klock je pri nekem predavanju v New Yorku izjavila, da je v New Yorku nad 20.000 rodbin, ki izdelujejo v svojih stanovanjih obleke, ovratnike, umetne rože, klobuke, lasulje, rokavice in druge reči in da se pri izdelovanju teh predmetov rabijo tudi otroci, ki še niso 16 let stari. Otroci, ki morajo delati doma, zaostajajo v pouku v šoli. Delavske razmere so take, da mora cela rodbina delati, ako hoče, da si kaj prisluži, ker zaslužek očeta je navadno tako pičel, da bi se z njim rodbina ne mogla preživeti.

Otroci, kateri hujšajo

najdejo v Scott-ovi emulziji gotovo pomoč. V nasprotju z navadnim ribjim oljem zaužijejo otroci Scott-ovo emulzijo vedno s posebno s astjo, in pri tem je tudi celo lažje prebavna kot mleko. Razumtega je pa tudi bolj učinkujoča in uspehi se po navi di pokaže že po dvakratnem zaužitju, tako iz orne in močne so nene se tavine.

SCOTT-OVA EMULZIJA

se ponša s 34 letnim dobrim slovesom kot najboljši sredstvo, ki daje slabotnim otrokom nove moči in novo zdravje.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.
Dobi se v vseh lekarnah.

TRŽNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta, 17. februarja.
Pšenica za april 1911 11:77
Pšenica za oktober 1911 11:10
Rž za april 1911 8:27
Oves za april 1911 8:70
Koruzna za maj 1911 5:80

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem da je naša iskreno ljubljena mati, sestra, teta, stara mati, prababica, gospa

Frančiška Mayr roj. Šumi

po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, dne 16. t. m. ob 11. uri dopoldne, v 83. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage pokojne bude v soboto, dne 18. t. m. ob 3. uri popoldne na tukajšnje pokopališče. Svete maše za dušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi. Blago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Kranj, dne 16. svečana 1911.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Povodom težke bolezni in smrti naše nepozabne sestre, tete, svakinje in sestrične, gospodične

Beti Nolli

izrekamo svojo najiskrenejšo zahvalo za mnogoštevilne dokaze odkritosrčnega sočutja. Posebno se zahvaljujemo preč. g. generalnemu vikarju msgr. Flisu ter vsem drugim, ki so blagovolili drago pokojnico tolažiti z opetnavnimi prijateljskimi poseti, čast. župnijski duhovščini, vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov, p. n. gospodom pevcem „Glasbene Matice“ ter vsem onim, ki so rajnici izkazali zadnjo čast na poti k večnemu počitku.

V Ljubljani, 16. febr. 1911.

Žalujoči ostali.

Enonadstropna

Vila

bolj majhna, s šestimi sobami se proda v Rožni dolini št. 217, blizu župne cerkve sv. Antona pri Ljubljani, ležeča nasproti peka.

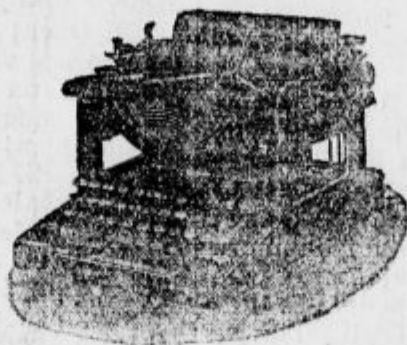
Čas se prihrani s tem, da se s pisalnim strojem 3—10 krat piše hitreje kot pa z roko, pri čemur še velja pripomniti, da strojepisna pisava ostane vedno enakomerno lepain razločna. Dalje se s pomočjo samopisnice (pri uporabi ogljenega papirja) lahko izvrši naenkrat do 15 kopij, s čimur ravno se prihrani čas za prepisovanje. Tudi lahko sef prepusi korespondenco vsakemu strojepisju večjemu nastavljenju, medtem ko sam porabi svoj dragi čas drugje.

Čas

in
denar

se prihrani pri nabavi samopisnice

L.C. SMITH & BROS

Zahtevajte prospekte in neobvezno brezplačno razkazovanje stroja od

Funkcijsko jamstvo 10 let.

The Rex Co. Ljubljana
Selenburgova ulica 7

Ugodna plačila na obroke.

Meteorologično poročilo.

Višina n. moriem 306*2 m, sred. zračni tlak 736*0 mm

Dn	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
16	9. zveč.	748.0	-2.8	sl. jvzh.	jasno	
17	7. zjut.	743.3	-4.5	sr. ssvzh.	del. jasno	0.0
	2. pop.	739.5	4.5	p.m. zah.	oblačno	

Srednja večerajšnja temp. -2.8; norm. -0.1.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobočistil. sred. steo

Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Vsa Ljubljana govori o tem, da je

Karol Planinšek-ova

pražena kava

najboljša ! ! ! !

Št. 3960.

Razglas.

401

Pri podpisnem mestnem magistratu vršile se bodo zaradi oddaje raznih del in dobav za novo zgradbo državne obrtne šole javne pismene ponudbinske razprave, in sicer:

Za oddajo:

Naprave strelovodov in električnih zvonil dne 20. februarja t. l.

Slikarskih del dne 21. februarja t. l.

Pleskarskih del dne 22. februarja t. l.

vsakokrat ob 10. uri dopoldne v pisarni mestnega stavbnega urada.

Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v pisarni stavbnega vodstva državne obrtne šole vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne na vpogled.

Ponudbe, opremljene s 5 odstotnim vadijem od preračunjene skupne ponudene vsote, v katerih je navesti posamezne in preračunjene cene v številkah in besedah, izročiti je v zapečatenih zavitkih do določenega časa. Na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale razpisnim predpisom ali katere bi se pogojno glasile, ter na ponudbe, katere bi prekasno ali celo naknadno vložene bile, se ne bode oziralo. Mestni magistrat si pridržuje pravico, delo oddati tudi drugemu nego najnižjemu ponudniku.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 4. februarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

: Naročaito „Slovenca“.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906.
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča slast do jedi, okrepeča živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Občni zbor „Obrambenega društva“ v Ljubljani

bo v smislu § 9. društvenih pravil v sredo dne 22. februarja, ob pol 12. uri dop. v prostorih Katol. tiskarne, I. nadstr. (posvetovalnica tiskovnega društva).

Spored:

1. Nagovor načelnika.
2. Poročilo blagajnikovo.
3. Volitev petih odbornikov in dveh namestnikov.
4. Slučajnosti.

429 (3)

Odbor.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljšo sredstvo 2501

4 steklenice (5 kg) franko K 4—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Vabilo k

domači veselici

ki jo prirede zasebni izvoščeki in strežaji

v soboto, 18. februarja v gostilni g. Josipa Boštjančiča v Kolodvorski ulici šte. 29.

Vstopnina 60 v. Začetek ob 8. zvečer.

K mnogobrojni udeležbi vabijo

prireditelji.

Veletrgovina specerijskega blaga in deželnih pridelkov

ANTON KOLENC

CELJE

„Narodni dom“ Graška cesta 22.

(v lastnih hišah).

Naznanja, da kupuje vsakovrstne deželne pridelke vsako množino po najvišjih dnevnih cenah, osobito suhe gobe, laneno seme, fižol, kumno, vsakovrstno žito, konoplje itd. ter sadje sveže in suho. Predvno v vsaki množini se kupi kakor tudi solnate vreče.

Priporočam se gospodom kolegom trgovcem za nakup vedno svežega specerijskega blaga in deželnih pridelkov, ker jamčim za pošteno in dobro postrežbo po najnižjih dnevnih cenah.

Gospodom duhovnikom priporočam vsakovrstne sveče, kadilo in olje za cerkve.

Slavnemu občinstvu zagotavljam točno in solidno postrežbo z vedno svežim blagom po najnižjih cenah. Nadalje premore na cele vozove debel po 2-10, droben po 1-40 K 100 kg na dom postavljem v Celju, drugam po dogovoru.

Pismena naročila se z obratno pošto izvrše.

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urar prva največja domača exportna tvrdka ur zlatnine in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška varšvena znamka

„IKO“

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.